

STEMMINGEN

in 'Beekvliet' er een van 'lauwe berusting'¹ – pas toen de lente kwam (algemeen rekende men er op dat zij de lang-verbeide Geallieerde invasie zou brengen), werden velen weer veerkrachtiger. Toch duurde het na de invasie (6 juni '44) nog drie volle maanden voor alle gijzelaars, op vijftien na, in vrijheid gesteld werden, sommigen na omstreeks twee, maar anderen na bijna vier jaar gevangenschap.

★

Ter afsluiting van dit hoofdstuk willen wij er op wijzen dat de indruk welke hier en daar in bezet gebied, maar vooral bij instanties van de regering te Londen bestond, als hadden de gijzelaars in de Brabantse kampen een bij uitstek hard bestaan (vandaar ook de spontane hulp die in de vorm van zendingen levensmiddelen uit alle delen des lands aan die gijzelaars geboden werd), niet in overeenstemming is geweest met de feiten. Diegenen onder de gijzelaars die enige afstand konden nemen van hun levensomstandigheden, hoe moeilijk en vooral op den duur deprimerend deze ook waren, wisten dat ook wel: zij wisten dat andere groepen Nederlanders een veel zwaarder lot te torsen hadden dan zijzelf. Schermerhorn, kamp leider in 'Beekvliet', was zich dat scherp bewust. Toen hij bij de jaarwisseling van '42 op '43 kort na middernacht alle in 'Beekvliet' aanwezige gijzelaars toesprak, herdacht hij eerst de vijf die in het verstreken jaar op 15 augustus en de drie die op 16 oktober gefusilleerd waren, maar vervolgens, aldus het verslag van een gijzelaar, 'voert hij ons mee naar hen die zo heel veel meer te verduren hebben dan wij, in gevangenissen en concentratiekampen.'²

Of deze vingerwijzing nodig was, kunnen wij niet beoordelen. Juist was zij zonder twijfel.

A.v., p. 53. ² H. Götzen in *Gedenkboek Gijzelaars 'Beekvliet'*, p. 120.